

HETEROBOSTRYCHUS HAMATIPENNIS

SZKODNIK DREWNA PRZECHWYCONY NA TERENIE POLSKI

© F. Zegatti

Dorosły chrząszcz *Heterobostrychus hamatipennis* (po lewej) oraz larwa *Heterobostrychus* sp.; fot. https://inpn.mnhn.fr/espece/cd_nom/652835 (po lewej), oraz https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:Heterobostrychus_aequalis_larva.jpg (po prawej)

Kopczyki trocin na podłodze kontenera w pobliżu palety porażonej przez chrząszcze z rodziny kapturnikowatych (*Bostrychidae*) (po lewej, fot. Marek Woronowicz) i oraz deska z żerowiskami chrząszczy z tej rodziny (po prawej, fot. Tomasz Konefał).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Heterobostrychus hematipennis jest chrząszczem z rodziny kapturkowatych (*Coleoptera: Bostrychidae*). Występuje w Ameryce Północnej (USA) oraz Azji (Chiny, Japonia, Korea Północna, Korea Południowa, Pakistan, Indie, Nepal, Bhutan, Malezja, Tajlandia, Laos, Wietnam, Tajwan, Sri Lanka, Indonezja, Filipiny).

W Europie był przechwytywany, lecz bez zadomowienia się w Belgii, Francji, Niemczech, Szwecji i Wielkiej Brytanii. W 2023 r. szkodnik został stwierdzony na terytorium Polski w drewnie zakupionym w sklepie zoologicznym, służącym jako ozdoba w terrarium.

Podobnie jak u innych gatunków *Heterobostrychus*, larwa długości ok. 10 mm, biała z żółtym odcieniem, z wyjątkiem żuwaczek, które są czarne. Ciało larwy jest walcowate, wygięte w kształt litery "c" i posiada 3 pary nóg. Przednia część ciała (za głową) jest silnie powiększona.

Dorosłe chrząszcze osiągają 8–15 mm długości i są barwy ciemnobrązowej. Wierzch ciała pokryty krótkim, rzadkim, żółtym omszeniem, przez co ciało owada wydaje się matowe. Czoło z podłużną linią środkową i wyraźny szew czołowo-skroniowy (cecha ta jest łatwiejsza do zauważenia u samca). Identyfikacja do gatunku jest możliwa na podstawie analizy cech morfologicznych dorosłych chrząszczy, zwłaszcza, że w drewnie występują podobne morfologicznie chrząszcze z rodziny kapturkowatych.

Rośliny żywicielskie

Szkodnik zasiedla wyłącznie suche drewno, wliczając w to drewniane materiały opakowaniowe, sklejkę, meble, wiklinę i wyroby z wikliny oraz wyroby z bambusa. Porażane jest drewno przede wszystkim gatunków występujących w strefie klimatu tropikalnego subtropikalnego. Jakkolwiek, szkodnik notowany jest też w drewnie drzew występujących w strefie klimatu umiarkowanego, takich jak wierzby (wliczając w to wiklinę) i dęby.

Uszkodzenia powodowane przez szkodnika są typowe dla chrząszczy kapturkowatych. Larwy drążą w głąb drewna chodniki o przekroju okrągłym, średnicy 3-4 mm, wypełnione drobną, sypką mączką. Mączka ta może wysypywać się z drewna, opakowań drewnianych itp. i gromadzić się na podłodze magazynu, kontenera lub środka transportu. Chodniki mają przebieg nieregularny i mogą doprowadzić do całkowitego zniszczenia np. desek i wikliny.

Szkodnik na obszarach swojego występowania może lokalnie wywoływać szkody. Przykładowo, wzrasta jego znaczenie jako szkodnika w przemyśle wikliniarskim w Chinach.

Ocena zagrożenia agrofagiem dla terytorium Polski przeprowadzona przez Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy wykazała, że jest bardzo prawdopodobne, że w przyszłości może dojść do kolejnych zawleceń szkodnika, jednak nie należy się obawiać, że zasiedli on rośliny w warunkach zewnętrznych i raczej mało prawdopodobne, że wyrządzi duże szkody w materiałach wykonanych z drewna, przechowywanych w pomieszczeniach zamkniętych.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Osobniki dorosłe mogą przelatywać na niewielką odległość. Na większy dystans osobniki szkodnika mogą rozprzestrzeniać się wraz z drewnem pozyskanym z gatunków żywicielskich, produktami drzewnymi, drewnianymi materiałami opakowaniowymi, meblami, wikliną i wyrobami z wikliny, wyrobami z bambusa.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce gatunek *Heterobostrychus hematipennis* nie podlega obowiązkowi zwalczania (nie jest to agrofag kwarantannowy w Unii).